

2019 M. KOVO 3 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMAI

Kiekvienam rinkėjui svarbi ir
aktuali informacija

Pritaikytas tekstas

SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ
RINKIMAI 2019

Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
informacinis leidinys

Vilnius 2019

**2019 M. KOVO 3 D.
LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMAI**

Pritaikytas tekstas

Svarbi ir aktuali informacija rinkėjui apie
savivaldybių tarybų rinkimus

Gerbiamas rinkėjau,

Lietuvos Respublikos teritorija yra padalyta į 60 savivaldybių.

Savivaldybėms garantuojama savivaldos teisė.

Savivaldos teisė įgyvendinama per savivaldybės tarybą ir merą.

Savivaldybių tarybų narius ir merą 4 metams renka Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolatiniai savivaldybės gyventojai.

Balsuokite atsakingai.

**Pasinaudokite Jums suteikta balsavimo teise
2019 m. kovo 3 dieną savivaldybių tarybų
rinkimuose!**

Bendra informacija apie savivaldą

Lietuvos Respublikoje yra 60 savivaldybių.

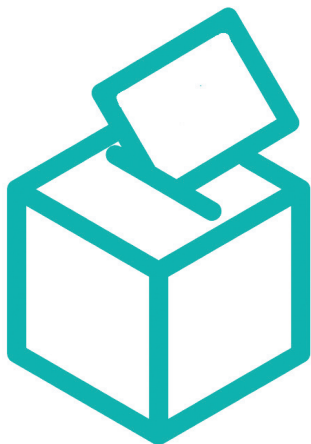
Kiekvienoje savivaldybėje yra 1 savivaldybės taryba ir 1 meras.

Savivaldybės tarybą sudaro savivaldybės tarybos nariai.

Meras taip pat yra savivaldybės tarybos narys.

Savivaldybės tarybos narių skaičius priklauso nuo savivaldybėje gyvenančių nuolatinių gyventojų skaičiaus.

Bendra informacija apie savivaldybių tarybų rinkimus

Savivaldybių tarybų nariai ir meras yra renkami 4 metams.

Rinkimai vykdomi visuotine ir lygia rinkimų teise, slaptu balsavimu, tiesiogiai.

Visuotinė rinkimų teisė apima visus 18 metų ir vyresnius atitinkamos savivaldybės gyventojus.

Kiekvieno rinkėjo balsas yra lygus.

Rinkėjai atiduoda savo balsą asmeniškai ir slaptai.

Tiesioginis balsavimas yra balsavimas be kitų žmonių įsikišimo.

Savivaldybės tarybos nariai renkami pagal proporcinio atstovavimo sistemą.

Pagal proporcinio atstovavimo sistemą kandidatų sąrašai gauna tiek vietų savivaldybės taryboje, kiek procentų rinkėjų balsų gavo rinkimuose.

Rinkimų metu išrinktas asmuo gauna savivaldybės tarybos nario mandatą.

60 savivaldybių merų renkami pagal daugumos atstovavimo sistemą.

Pagal daugumos atstovavimo sistemą meru išrenkamas kandidatas, kuris rinkimuose gavo daugiausia balsų.

Išrinktu laikomas tas kandidatas, kuris pirmą kartą balsuojant gavo daugiau kaip pusę rinkėjų balsų.

Jeigu tiek balsų nesurinko nė 1 kandidatas, balsuojama pakartotinai.

Pakartotiniame balsavime rinkėjas renkasi tarp 2 kandidatų, kurie gavo daugiausia balsų balsuojant pirmą kartą.

Kas gali būti renkamas savivaldybės tarybos nariu?

Savivaldybės tarybos nariu ir meru gali būti renkamas 18 metų ir vyresnis nuolatinis šios savivaldybės gyventojas.

Kandidatus į savivaldybės tarybos narius gali kelti:

- politinės partijos ir visuomeniniai rinkimų komitetai;
- asmuo gali pats išsikelti į merus.

Kandidatų sąrašai ir savarankiškai išsikėlę asmenys turi surinkti įstatyme numatytą savivaldybės rinkėjų parašų skaičių.

Rinkėjų sąrašų sudarymas arba kas gali balsuoti?

Visi Lietuvos Respublikos gyventojai, kurie turi teisę balsuoti, yra įrašomi į rinkėjų sąrašą.

Rinkėjų sąrašas sudaromas pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis.

Savivaldybės tarybos narius ir merus renka nuolatiniai tos savivaldybės gyventojai, sulaukę 18 metų.

Rinkėjas balsuoja toje savivaldybėje, kurioje deklaravo savo gyvenamąją vietą **iki 2018 metų gruodžio 3 dienos.**

Rinkėjas gali balsuoti tik už savo savivaldybės kandidatus.

Rinkimuose gali dalyvauti asmenys, kuriems nėra apribota rinkimų teisė.

Sužinoti savo rinkimų apylinkę galima:

- paskambinus trumpuoju telefono numeriu **1855**;
- interneto svetainėje **www.rinkejopuslapis.lt**;
- interneto svetainėje **www.vrk.lt**.

Bendra informacija apie kandidatus, politines partijas, visuomeninius rinkimų komitetus

Kandidatas yra asmuo, kuris dalyvauja savivaldybės tarybos rinkimuose.

Politinė partija yra organizacija.

Politinės partijos tikslas yra tenkinti savo narių politinius interesus, padėti reikšti jų politinę valią, siekti dalyvauti įgyvendinant valstybės valdžią ir savivaldos teisę.

Visuomeninis rinkimų komitetas steigiamas dalyvauti rinkimuose. Rinkimų komitetą sudaro tos savivaldybės, kurioje keliami kandidatai, rinkėjai.

Savivaldybių tarybų rinkimų kandidatai ir kandidatų sąrašai skelbiami **2019 metų vasario 1 dieną**.

Kandidatų sąrašų eilės numeriai nustatomi burtais.

Pagal ištrauktus eilės numerius kandidatų sąrašai įrašomi į balsavimo biuletenius.

Kandidatai į merus rinkimų biuletenyje išdėstomi pagal abėcėlę.

Balsavimo būdai

Savivaldybių tarybų rinkimuose balsavimas organizuojamas tik Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Balsavimas užsienyje nevykdomas.

Balsuojant reikia turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

Kiekvienam rinkėjui įteikiami 2 rinkimų biuleteniai.

1 biuletenis yra skirtas balsuoti už kandidatą į merus.

1 biuletenis yra skirtas balsuoti už savivaldybės tarybos narius.

Balsavimas iš anksto savivaldybėje

Balsavimas iš anksto vyks savivaldybių pastatuose **2019 metų vasario 27–28 dienomis nuo 8 iki 20 valandos.**

Pakartotinis balsavimas.

Pirmojo balsavimo metu neišrinkus mero yra organizuojamas pakartotinis balsavimas.

Pakartotinis balsavimas iš anksto savivaldybėje vyks **2019 metų kovo 13–14 dienomis nuo 8 iki 20 valandos.**

Iš anksto savivaldybėje balsuoti turi teisę visi rinkėjai.

Balsavimas specialiuose punktuose

Balsavimas specialiuose punktuose vyks **2019 metų vasario 27 – kovo 1 dienomis** nustatytais valandomis.

Pirmojo balsavimo metu neišrinkus mero yra organizuojamas pakartotinis balsavimas.

Pakartotinis balsavimas specialiuose punktuose vyks **2019 metų kovo 13–15 dienomis** nustatytais valandomis.

Specialiuose punktuose balsuoti gali šie rinkėjai:

- esantys sveikatos priežiūros, socialinės rūpybos ar globos įstaigose dėl sveikatos būklės ar amžiaus;
- atliekantys privalomąją ar tikrąją karo tarnybą;
- atliekantys arešto ar laisvės atėmimo bausmę ir yra areštinėse, tardymo izoliatoriuose;
- atliekantys tarnybą misijose.

Pas rinkėjus atvyksta 2 ar daugiau apylinkės rinkimų komisijos narių.

Jeigu rinkėjai dėl fizinio trūkumo negali patys balsuoti, jie gali prašyti kitų asmenų pagalbos.

Kiti asmenys rinkimų biuletenius turi užpildyti rinkėjo akivaizdoje pagal jo nurodymą ir išsaugoti balsavimo paslaptį.

Rinkimų komisijos nariams draudžiama balsuoti už rinkėją.

Balsavimas namuose

Balsuoti namuose galima **2019 metų kovo 1 ir 2 dienomis nuo 8 iki 20 valandos.**

Balsuoti namuose gali:

- neįgalūs rinkėjai;
- dėl ligos laikinai nedarbingi rinkėjai;
- 70 metų ir vyresni rinkėjai.

Šie asmenys turi pateikti prašymą, kad nori balsuoti namuose.

Prašymą pateikti galima:

- apylinkės rinkimų komisijai;
- arba interneto svetainėje **www.rinkejopuslapis.lt**.

Popieriniai rinkėjų prašymai balsuoti namuose priimami įteikiant rinkėjo korteles.

Rinkėjų prašymai balsuoti namuose baigiami priimti **2019 metų vasario 27 dieną.**

Pakartotinis balsavimas.

Pirmojo balsavimo metu neišrinkus mero yra organizuojamas pakartotinis balsavimas.

Pakartotinis balsavimas namuose vyks **2019 metų kovo 15 ir 16 dienomis nuo 8 iki 20 valandos.**

Balsavimas rinkimų dieną

SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMAI 2019

Balsuoti galima savo rinkimų apylinkėje.

Balsavimas vyks **2019 metų kovo 3 dieną nuo 7 iki 20 valandos.**

Pakartotinis balsavimas.

Pirmojo balsavimo metu neišrinkus mero yra organizuojamas pakartotinis balsavimas.

Pakartotinis balsavimas vyks **2019 metų kovo 17 dieną.**

Mero rinkimų biuletenis. Kaip jį užpildyti?

1. Biuletenyje yra pateiktas sąrašas kandidatų į merus.
2. Kandidatai yra išdėstyti abėcėlės tvarka.
3. Pasirinkite Jūsų norimą 1 kandidatą.
4. Pažymėkite pasirinktą 1 kandidatą.
5. Pasitikrinkite.
6. Tinkamai užpildytas rinkimų biuletenis turi būti perlenkiamas ir įmetamas į balsadėžę.
7. Jei suklydote, galite rinkimų komisijos nario prašyti kito rinkimų biuletenio. Jam turite grąžinti sugadintą rinkimų biuletenį.

Mero rinkimų biuletenio pavyzdys

2019 m. kovo 3 d.
LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ MERŲ RINKIMAI
LIEPAIČIŲ SAVIVALDYBĖ NR. 61
RINKIMŲ BIULETENIS

Apylinkės rinkimų
komisijos, savivaldybės
rinkimų komisijos ar
Vyriausiosios rinkimų
komisijos antspaudo vieta

Biuletenis privalo būti antspauduotas

PAŽYMĖKITE TIK VIENĄ KANDIDATĄ, UŽ KURĮ BALSUOJATE

ŽYMĖJIMO PAVYZDYS

☐	Alksnis ALKSNIS	MEDŽIŲ PARTIJA
☐	Dobilas BERŽAS	MIŠKŲ PARTIJA, PIEVŲ PARTIJA
☐	Drebanti DREBULTĖ	IŠSIKĖLĖ PATI
☐	Eglė EGLAITĖ	VISUOMENINIS RINKIMŲ KOMITETAS „ŽALTYS“
☐	Klevas KLEVAUSKAS	IŠSIKĖLĖ PATS, EGLIŲ PARTIJA
☐	Pušis PUŠIENĖ	SPYGLIUOČIŲ PARTIJA
☐	Uosis UOSYS	UOSIO PARTIJA

Nr.

Aplėtinio linija

Rinkėjui išduodamas biuletenis apšėstamas nuo skėnelės
Skėnelė lieka biuleteniu apšėstai

4510-ALYKOPOT BAK3103

Savivaldybės tarybos narių rinkimų biuletenis. Kaip jį užpildyti?

1. Biuletenyje yra pateiktas sąrašas politinių partijų ir visuomeninių rinkimų komitetų. Jie kelia kandidatų sąrašus į savivaldybės tarybos narius.

2. Kandidatų sąrašai yra išdėstyti pagal jiems burtais suteiktus rinkimų numerius.

3. Pasirinkite 1 norimą kandidatų sąrašą. Jį pažymėkite. (X)

4. Iš šio sąrašo galite pasirinkti 5 norimus kandidatus. Jiems turite teisę suteikti pirmumo balsus.

**Kuo daugiau rinkėjų atiduos pirmumo balsų
kandidatui, tuo aukščiau kandidatas pakils kandidatų
sąrašė.**

5. Kandidatų numerius įrašykite apatinėje biuletenio dalyje esančiuose langeliuose.

Numerių eiliškumas nėra svarbus.

6. Pasitikrinkite.

7. Tinkamai užpildytas rinkimų biuletenis turi būti perlenkiamas ir įmetamas į balsadėžę.

8. Jei suklydote, galite rinkimų komisijos nario prašyti kito rinkimų biuletenio. Jam turite grąžinti sugadintą rinkimų biuletenį.

Savivaldybės tarybos narių rinkimų biuletenio pavyzdys

2019 m. kovo 3 d.
LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMAI
L I E P A I Č I Ų SAVIVALDYBĖ NR. 61
RINKIMŲ BIULETENIS

Apylinkės rinkimų komisijos, savivaldybės rinkimų komisijos ar Vyriausiosios rinkimų komisijos antspaudo vieta

Biuletenis privalo būti antspauduotas

PAŽYMĖKITE TIK **VIENĄ SĄRAŠĄ**, UŽ KURĮ BALSUOJATE

ŽYMĖJIMO PAVYZDYS

☐	2 MIŠKO PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	5 BERŽO PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	6 KLEVO PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	9 VISUOMENINIS RINKIMŲ KOMITETAS „JURATĖ IR KASTYTIS“	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	12 DREBULĖS PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	13 PARTIJŲ KOALICIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	16 UOSIO PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	18 PAPAČIO PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	21 GILĖS PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	22 GRIAUSTINIO PARTIJA	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.
☐	26 PERKŪNO VISUOMENINIS RINKIMŲ KOMITETAS	VARDAS PAVARDENIS – pirmasis kandidatas sąrašė. Kitų kandidatų numerių, vardų ir pavardžių ieškokite sąrašuose.

PIRMUMO BALSAI

Į šiuos langelius aiškiai įrašykite penkių kandidatų **numerius** iš to sąrašo, už kurį balsavote. Kandidatų pavardžių nerašykite.

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

04710-VILKAVIČIŲ R. 2019.03.03

Nr.

Apieštinė linija

Rinkėjui išduodamas biuletenis apieštinės nuo sąrašė

Rinkėjų papirkimas

Draudžiama tiesiogiai ir netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus.

Rinkėjų papirkimas tai:

- dovanos;
- kitoks materialus ir nematerialus atlygis;
- pinigai;
- buities reikmenys;
- mokami darbai;
- mokamos paslaugos;
- koncertai;
- kultūriniai renginiai;
- ir taip toliau.

Rinkėjų papirkimu nelaikoma ši spausdinta medžiaga:

- veiklos programa;
- rinkimų programa;
- biografija;
- kitokie informaciniai lankstinukai;
- kalendoriai;
- atvirukai;
- lipdukai.

Kandidatai, politinės partijos, visuomeniniai rinkimų komitetai politinės kampanijos laikotarpiu gali dalinti spausdintą medžiagą.

Politinė reklama turi būti pažymėta.

Kam pranešti apie rinkėjų papirkimą?

Apie rinkėjų papirkimą galima pranešti:

Vyriausiajai rinkimų komisijai elektroniniu paštu:
rinkim@vrk.lt.

Bendruoju pagalbos telefono numeriu **112.**

Trumpuoju Vyriausiosios rinkimų komisijos informaciniu telefono numeriu **1855.**

Atsakomybė už rinkėjų papirkimą

Administracinių nusižengimų kodeksas.

Rinkėjo **balsavimas už atlygį** ar **siūlymasis balsuoti už atlygį** rinkimuose ar referendume užtraukia baudą nuo **300 iki 560 eurų**.

PARDUOSI BALSAŲ – PARDUOS IR TAVE!

Rinkėjo balsavimas už atlygį ar
siūlymasis balsuoti už atlygį
rinkimuose ar referendume

užtraukia baudą
nuo **300** iki **560** Eur

SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ
RINKIMAI 2019

Baudžiamasis kodeksas.

Jeigu asmuo, kuris prieš kitą asmenį, turintį teisę rinkti arba dalyvauti referendume, panaudojo:

- psichinę prievartą;
- apgaulę;
- arba jį papirko siekdamas paveikti jo valią rinkti ar nuo jos susilaikyti; arba šiuos veiksmus atliko prieš kandidatą,

baudžiamas:

- viešaisiais darbais;
- arba bauda;
- arba laisvės apribojimu;
- arba areštu;
- arba laisvės atėmimu iki 4 metų.

Asmuo, kuris organizavo pirmiau išvardytus veiksmus, juos atliko sistemingai arba jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, baudžiamas:

- bauda;
- arba laisvės atėmimu iki 6 metų.

Informacija rinkėjui – trumpasis telefono numeris 1855

Vyriausioji rinkimų komisija kviečia naudotis informaciniu telefono numeriu **1855**.

Informacinė paslauga veiks **nuo 2019 metų vasario 6 dienos**.

Informacinės paslaugos darbo laikas **nuo 7 iki 20 valandos**.

Trumpuoju telefono numeriu **1855** galima skambinti **iš visų Lietuvoje veikiančių operatorių tinklų**.

Skambučio kaina priklauso nuo jūsų mobiliojo ryšio plano įkainių, kurie taikomi skambinant į savo tinklą.

Informacija, kurią galima sužinoti paskambinus 1855

Telefono numeriu **1855** galima sužinoti:

- ar esate įrašytas į rinkėjų sąrašus;
- kurioje rinkimų apylinkėje galite balsuoti;
- ar rinkimų apylinkė yra pritaikyta rinkėjams su negalia;
- apie galimybę balsuoti iš anksto;
- kaip balsuoti, jeigu susirgote ir rinkimų dieną negalėsite atvykti į savo rinkimų apylinkę;
- kaip susisiekti su savivaldybės ar apylinkės rinkimų komisija.

Išleido Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija
Gynėjų g. 8, 01109 Vilnius

Spausdino UAB „Lodvila“
www.lodvila.lt